

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-107>

УДК 657

РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

RISK-ORIENTED APPROACH IN ACCOUNTING: THEORETICAL PRINCIPLES AND PRACTICAL APPLICATION

Шепель Тетяна Павлівна

кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9006-7361>

Shepel Tetiana

Lviv Polytechnic National University

У статті досліджено теоретичні засади ризик-орієнтованого підходу у бухгалтерському обліку як важливого елементу забезпечення достовірності та правдивості фінансової звітності. Розглянуто сутність та принципи ризик-орієнтованого підходу, його місце в системі внутрішнього контролю підприємства. Висвітлено сутність та класифікацію облікових ризиків, проаналізовано методологічні основи їх оцінки та методи управління. Проаналізовано ключові етапи впровадження ризик-орієнтованого підходу в облікову практику та його вплив на якість облікової інформації. Особливу увагу приділено практичним аспектам застосування ризик-орієнтованого підходу в різних сферах бухгалтерського обліку, включаючи оцінку активів, визнання доходів та витрат, а також формування облікової політики. Обґрунтовано необхідність інтеграції ризик-орієнтованого підходу в процеси формування облікової політики підприємства. Запропоновано комплексну модель імплементації ризик-орієнтованого підходу в систему бухгалтерського обліку з урахуванням міжнародних стандартів та вітчизняних особливостей економічного середовища.

Ключові слова: ризик-орієнтований підхід, бухгалтерський облік, облікові ризики, система внутрішнього контролю, управління ризиками, облікова політика, фінансова звітність.

In today's conditions of globalization and economic instability, companies face numerous risks that can significantly affect the reliability of financial reporting and the effectiveness of business decisions. Traditional accounting methods are not always able to adequately reflect these risks and manage them, which emphasizes the need to implement approaches based on risk assessment as a tool for improving the quality of accounting information. The risk-based approach to accounting involves the systematic identification, assessment and management of risks that may affect the formation and presentation of financial information. Such an approach not only increases the reliability of financial reporting, but also allows you to optimize the use of resources for conducting control procedures, reduce the likelihood of fraud and increase the effectiveness of overall corporate governance. The article considers the theoretical and practical aspects of implementing a risk-based approach in accounting systems. The essence and classification of accounting risks are considered and the methodological foundations of their assessment and management are analyzed. There is a demonstrated need to integrate a risk-based approach into the process of forming a company's accounting policy. A comprehensive model for implementing a risk-based approach into accounting systems is proposed, taking into account international standards and the characteristics of the national economic environment. To achieve the goal, several tasks were solved. We will clarify the essence and basic principles of the risk-based approach in accounting. The place of the risk-based approach in the internal control system of the enterprise is determined. Analyze the main stages of implementing a risk-based approach in accounting practice. We studied the impact of the risk-based approach on the quality of accounting information. We considered practical aspects of applying risk-based approaches to various areas of accounting. Despite a significant number of scientific studies on risk management, the issue of implementing risk-based approaches in accounting has not yet been fully resolved and requires further research. Particular attention should be paid to the methodological aspects of integrating a risk-based approach into the accounting policy of the enterprise and the development of specific tools for its implementation in practice.

Keywords: risk-based approach, accounting, accounting risks, internal control system, risk management, accounting policy, financial reporting.

Постановка проблеми. У сьогоднішній зростаючій складності бізнес-середовища, а також посилення вимог до прозорості і правдивості фінансової звітності, традиційні підходи до бухгалтерського обліку часто виявляються недостатніми для забезпечення її достовірності та інформативності. Одним із перспективних напрямів удосконалення облікової практики є впровадження ризик-орієнтованого підходу. Цей підхід передбачає ідентифікацію, оцінку та реагування на ризики, котрі можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність підприємства. Актуальність дослідження ризик-орієнтованого підходу у бухгалтерському обліку зумовлена необхідністю підвищення якості облікової інформації, зміцнення системи внутрішнього контролю та забезпечення прийняття обґрунтованих та неупереджених управлінських рішень. Впровадження цього підходу дозволяє бухгалтерам не лише фіксувати господарські операції, але й активно брати участь в управлінських процесах ризикових ситуацій, ризиками, сприяючи тим самим підвищенню його фінансової стійкості та інвестиційної привабливості.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження теоретичних засад та практичних аспектів застосування ризик-орієнтованого підходу в бухгалтерському обліку, визначення його ключової ролі у підвищенні достовірності фінансової звітності та формування практичних рекомендацій щодо ідентифікації, оцінки й реагування на облікові ризики в сучасних умовах господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень і праць щодо управління ризиками та системи внутрішнього контролю в цілому, проблема впровадження ризик-орієнтованого підходу безпосередньо у бухгалтерському обліку залишається недостатньо розробленою та потребує подальшого поглибленого дослідження. Вагомий внесок у дослідження і розвиток як теоретичних, так і практичних аспектів управління ризиками та обліку висвітлено у працях низки провідних науковців. Серед дослідників, чиї праці закладають основу для розуміння даної проблематики, варто відзначити таких, як: Садовська І. Б. [4], Сопко В. В. [5] – їхні дослідження фокусуються на методології бухгалтерського обліку та його взаємозв'язку з економічним аналізом. Варченко О. М., Крисанов Д. Ф., Даниленко А. С., Карпенко А. М. [6] – у своїх роботах розглядають фінансові ризики та питання всебічного контролю на під-

приємстві. Горецька Л. Л. [7], Лінник В. Г. [8] – досліджують проблематику організації обліку та внутрішнього контролю. Савченко В. Я., Петренко С. М. [9], Лук'янова В. В., Головач Т. В. [10], Іванов П. П. [11] – акцентують увагу на системах управління ризиками (Risk Management) та їхній ролі в забезпеченні економічної безпеки. Сидоренко О. В., Коваленко І. С. [12], Свиноус І. В. [13], Петрова Н. І. [14] – приділяють особливу увагу методичному забезпеченню обліку та аудиту, що є ключовими для практичного впровадження ризик-орієнтованого підходу.

Як зазначають низка науковців, сучасний бухгалтер вже не обмежується лише веденням рахунків, а й виконує функції, що включають планування, прийняття рішень, контроль, оцінку діяльності, що вимагає від нього глибокого розуміння ризиків і запровадження відповідних контрольних процедур безпосередньо в обліковий процес. Таким чином, у науковій спільноті існує загальне підґрунтя щодо необхідності управління ризиками, проте комплексне дослідження механізмів інтеграції ризик-орієнтованого підходу в конкретні розділи бухгалтерського обліку (наприклад, облік резервів, оцінка знецінення, облік довгострокових контрактів) та його впливу на якість фінансової звітності потребує подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ризик-орієнтований підхід у бухгалтерському обліку являє собою цілу філософію та методологію організації облікового процесу, котра ґрунтується на виявленні, оцінці та управлінні ризиками, що можуть вплинути на достовірність та повноту фінансової звітності. Сутність цього підходу за Законом України [1] полягає у спрямуванні зусиль бухгалтерів на ті сфери та ділянки обліку, де існує найбільша ймовірність виникнення суттєвих помилок або шахрайства. Ризик-орієнтований підхід є важливим інструментом для підвищення якості бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Його впровадження дозволяє бухгалтерам більш ефективно управляти ризиками, запобігати виникненню помилок та шахрайства, а також забезпечувати прийняття обґрунтованих та інформативних управлінських рішень. За Податковим кодексом [2] і НП(С)БО 1 [3] до основних принципів ризик-орієнтованого підходу в бухгалтерському обліку необхідно виокремити наступні:

1) ідентифікація ризиків – виявлення потенційних подій, обставин, котрі можуть негативно вплинути на фінансову звітність;

2) оцінка ризиків – визначення ймовірностей виникнення ризику та потенційного розміру його впливу;

3) пріоритетна оцінка ризиків – класифікація ризиків за рівнем їхньої значущості для фінансової звітності;

4) реагування на ризики – розробка та впровадження заходів контролю для зменшення ймовірності виникнення ризиків та мінімізації їхнього впливу;

5) моніторинг та перегляд ризиків – відстеження змін у ризиковому середовищі та ефективності впроваджених заходів перевірок і контролю.

Дослідженням встановлено, ризик-орієнтований підхід тісно пов'язаний із системою

внутрішнього контролю підприємства. Ефективна система внутрішнього контролю є ключовим елементом управління обліковими ризиками в бухгалтерському обліку, оскільки вона забезпечує своєчасне виявлення та запобігання потенційним помилкам та виникнення шахрайству.

Впровадження ризик-орієнтованого підходу в облікову практику як зазначають Садовська І. Б. [4, с. 228], Сопко В. В. [5, с. 196] відкриває широкий спектр питань щодо визначення цілей бухгалтерського обліку, ідентифікації, оцінки ризиків, розробки та впровадження, моніторинг заходів перевірок, документування ризиків і заходів контролю (рис. 1).

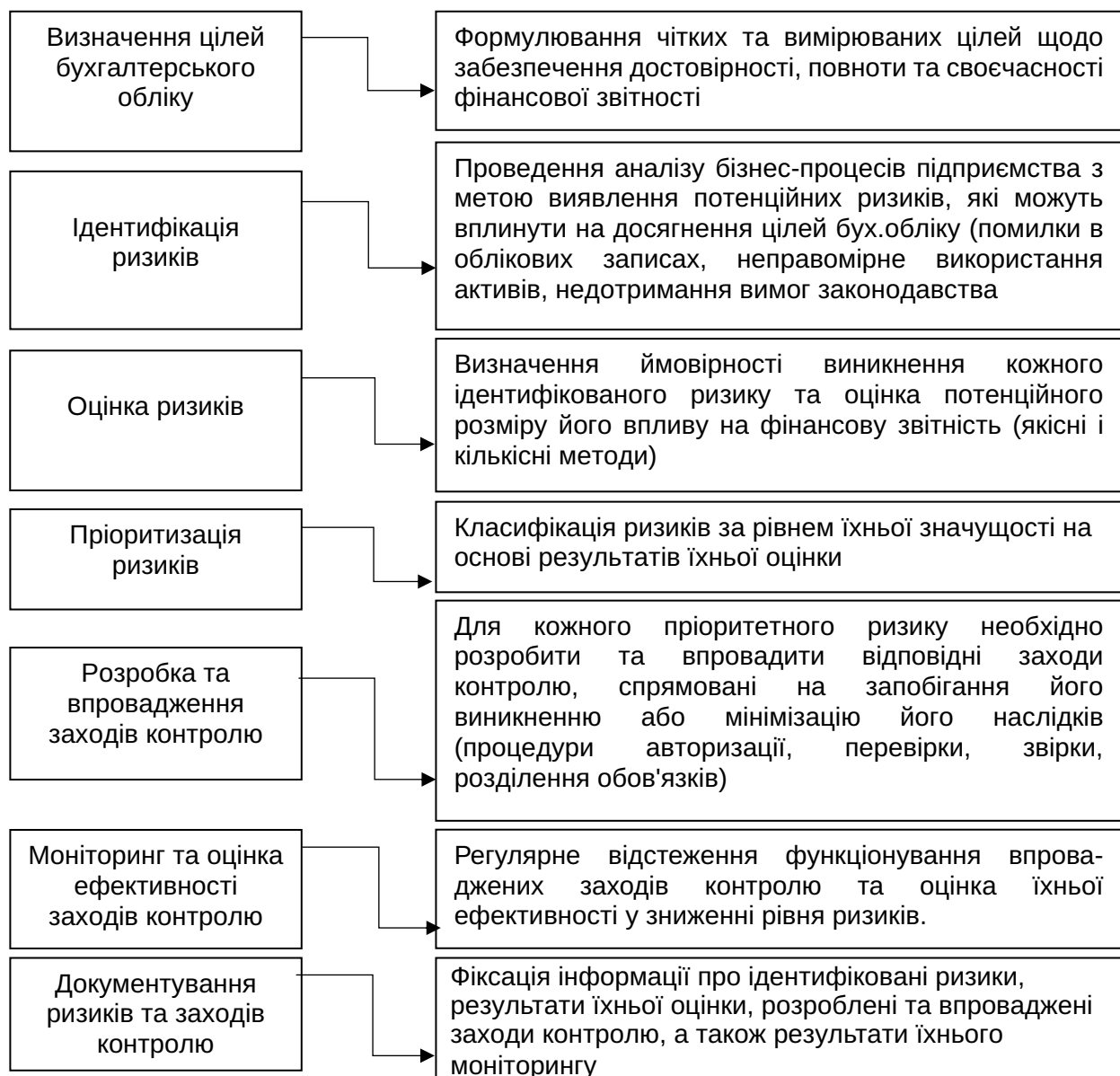

Рис. 1. Процес ризик-орієнтованого підходу в бухгалтерському обліку

Джерело сформовано автором

Впровадження ризик-орієнтованого підходу в облікову практику підприємства дає вагомі пріоритети на усіх стадіях розвитку ризикових ситуацій, від їх виявлення до їх усунення, мінімізації і не допущення у майбутньому.

Розглянемо практичне застосування ризик-орієнтованого підходу в різних сферах бухгалтерського обліку. Даний підхід за дослідженнями Варченко О. М., Крисанова Д. Ф., Даниленка А. С., Карпенка А. М. [6, с. 236] може бути застосований у різних аспектах (об'єктах) бухгалтерського обліку, зокрема:

1. Облікова політика – формуючи облікову політику підприємства необхідно чітко враховувати ідентифіковані ризики та розробляти відповідні облікові процедури, котрі мінімізують можливість виникнення помилок та шахрайства, наприклад, при виборі методів оцінки запасів слід враховувати ризики їхнього застаріння або псування.

2. Оцінка активів – при оцінці активів підприємства необхідно враховувати ризики їхнього знецінення або втрати, наприклад, при оцінці дебіторської заборгованості слід аналізувати ризик її неповернення та створювати відповідний резерв сумнівних боргів.

3. Визнання доходів та витрат – при визнанні доходів та витрат слід враховувати ризики неправильного визначення моменту їхнього виникнення, наприклад, при визнанні доходів від довгострокових контрактів необхідно враховувати усі потенційні ризиків, щодо виконання цих контрактів.

4. Формування фінансової звітності – при складанні фінансової звітності особливу увагу слід приділяти статтям, пов'язаним з високим рівнем ризику. Необхідно провести додаткові перевірки та аналітичні процедури, щоб забезпечити достовірність представленої достовірної інформації.

5. Внутрішній аудит – ризик-орієнтований підхід є базою для планування та проведення внутрішнього аудиту. Аудитори повинні зосереджувати свою увагу на тих сферах обліку, де існують найвищі ризики.

Ризик-орієнтований підхід є важливим інструментом для підвищення якості бухгалтерського обліку і прозорості фінансової звітності підприємства. Такий підхід дозволяє управлінцям більш ефективно управляти ризиками, запобігати виникненню помилок та шахрайства, а також забезпечувати прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Ключовим етапом ризик-орієнтованого підходу є ідентифікації ризиків. Ідентифікація

ризиків є основним і фундаментальним етапом впровадження ризикоорієнтованого підходу в будь-якій сфері діяльності, включаючи: бухгалтерський облік, управління проектами, інформаційну безпеку, операційну діяльність. Без ретельного та всебічного виявлення потенційних можливостей і відповідних заходів, як зазначає Горецька Л. Л. [7, с. 158], неможливо ефективно оцінити їхній вплив і розробити заходи швидкого реагування. Слід зауважити, як зазначають Варченко О. М., Лінник В. Г. [8, с. 187], ідентифікація ризиків – це процес систематичного виявлення та документування потенційних подій або обставин, які, у разі їхнього настання, можуть мати позитивний (можливості) або негативний (загрози) вплив на досягнення поставлених цілей. Дослідженням встановлено, як стверджують Савченко В. Я., Петренко С. М. [9, с. 223], – ідентифікація ризиків не є одноразовою подією, а є безперервним процесом, який повинен здійснюватися на регулярній основі та при виникненні суттєвих змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства. Основні цілі та процеси ідентифікації облікових ризиків підприємства висвітлені у табл. 1.

Таким чином, ідентифікація ризиків є не просто формальною процедурою, а важливим інтелектуальним процесом, який закладає основу для ефективного управління обліковими ризиками та досягнення стратегічних цілей підприємства.

Глибоке розуміння та розгорнуту класифікацію облікових ризиків у працях Савченка В. Я., Петренка С. М. [9, с. 182], слугують необхідною передумовою для ефективного впровадження ризик-орієнтованого підходу в бухгалтерському обліку. Це дозволяє не лише виявити потенційні загрози, але й розробити адекватні та цілеспрямовані заходи контролю для їхньої мінімізації. Вибір конкретних критеріїв класифікації залежить від специфіки діяльності підприємства та цілей управління ризиками. Використання різних критеріїв класифікації як стверджують Лук'янова В. В., Головач Т. В., Іванов П. [10, 11, с. 223] власне дозволяє отримати більш повне та глибоке розуміння облікових ризиків підприємства та розробити комплексну систему їхнього управління. На практиці часто використовується комбінація різних підходів до класифікації для забезпечення всебічного аналізу ризикового середовища бухгалтерського обліку. Класифікація облікових ризиків є важливим етапом впровадження ризикоорієнтованого підходу

Таблиця 1

Основні цілі та процеси ідентифікації облікових ризиків

Цілі ідентифікації ризиків	Процеси ідентифікації ризиків
Виявити всі потенційні ризики	Забезпечення максимально повного переліку можливих подій, які можуть суттєво вплинути на діяльність підприємства
Описати характеристики ризиків	Детальна фіксація причини виникнення ризику, потенційні наслідки та залучені сторони
Забезпечити основу для подальшого аналізу	Створення бази для оцінки ймовірності та впливу ризиків, а також для розробки стратегій реагування
Сприяти кращому розумінню бізнесу	Поглиблення розуміння процесів, взаємозв'язків та потенційних вразливостей підприємства
Визначення контексту	Розуміння внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, цілей, стратегій, процесів та зацікавлених сторін
Збір інформації	Використання різноманітних методів для збору інформації про потенційні ризики та ризикові ситуації
Виявлення ризиків	Процес ідентифікації конкретних ризиків на основі зібраної інформації
Документування ризиків	Фіксація виявлених ризиків у відповідному форматі, включаючи їхній опис, потенційні причини та наслідки
Залучення зацікавлених сторін	Участь різних співробітників із різних підрозділів та, за необхідності, зовнішніх експертів що забезпечує більш повне та різнобічне виявлення ризиків
Відкритість, заохочення до обговорення	Створення атмосфери, де учасники є впевнені, висловлюють свої думки щодо попередження потенційних ризиків
Структурованість та системність	Застосування чітких методологій та інструментів для забезпечення послідовного та всебічного процесу ідентифікації облікових ризиків
Регулярність та своєчасність	Проведення ідентифікації ризиків на регулярній основі та при виникненні значних змін
Раннє виявлення потенційних проблем	Дозволяє підприємству завчасно реагувати на загрози та використовувати відповідні можливості
Краще розуміння ризикового профілю	Дає змогу отримати чітке уявлення про ключові ризики, з якими стикається підприємство
Обґрунтоване прийняття рішень	Пошук необхідної інформації, для розробки ефективних стратегій, рішень, і реагування на облікові ризики
Підвищення стійкості організації	Знижує ймовірність виникнення непередбачених криз та підвищує здатність підприємства адаптуватися до змін

Джерело сформовано автором

в бухгалтерському обліку. Вона допомагає систематизувати виявлені ризики, краще зрозуміти їхню природу та визначити найбільш ефективні методи управління ними. Існує низка критеріїв, за якими можна класифікувати облікові ризики (рис. 2, рис. 3).

Дана класифікація котра доповнена дослідженнями Свиноуса І. В. [13, с. 78], Петрової Н. І. [14, с. 137] – допомагає краще систематизувати облікові ризики та розробити ефективну стратегію їх мінімізації. Класифікація облікових ризиків є важливим етапом

впровадження ризикоорієнтованого підходу в бухгалтерському обліку. Вона допомагає систематизувати виявлені ризики, краще зрозуміти їхню природу та визначити найбільш ефективні методи управління ними.

Розглянемо етапи впровадження ризик-орієнтованого підходу у бухгалтерському обліку та проаналізуємо основні цілі, завдання, пріоритетні напрямки та процеси (табл. 2).

Ризик-орієнтований підхід є необхідною складовою ефективною системи бухгалтерського обліку, що дозволяє підприємствам

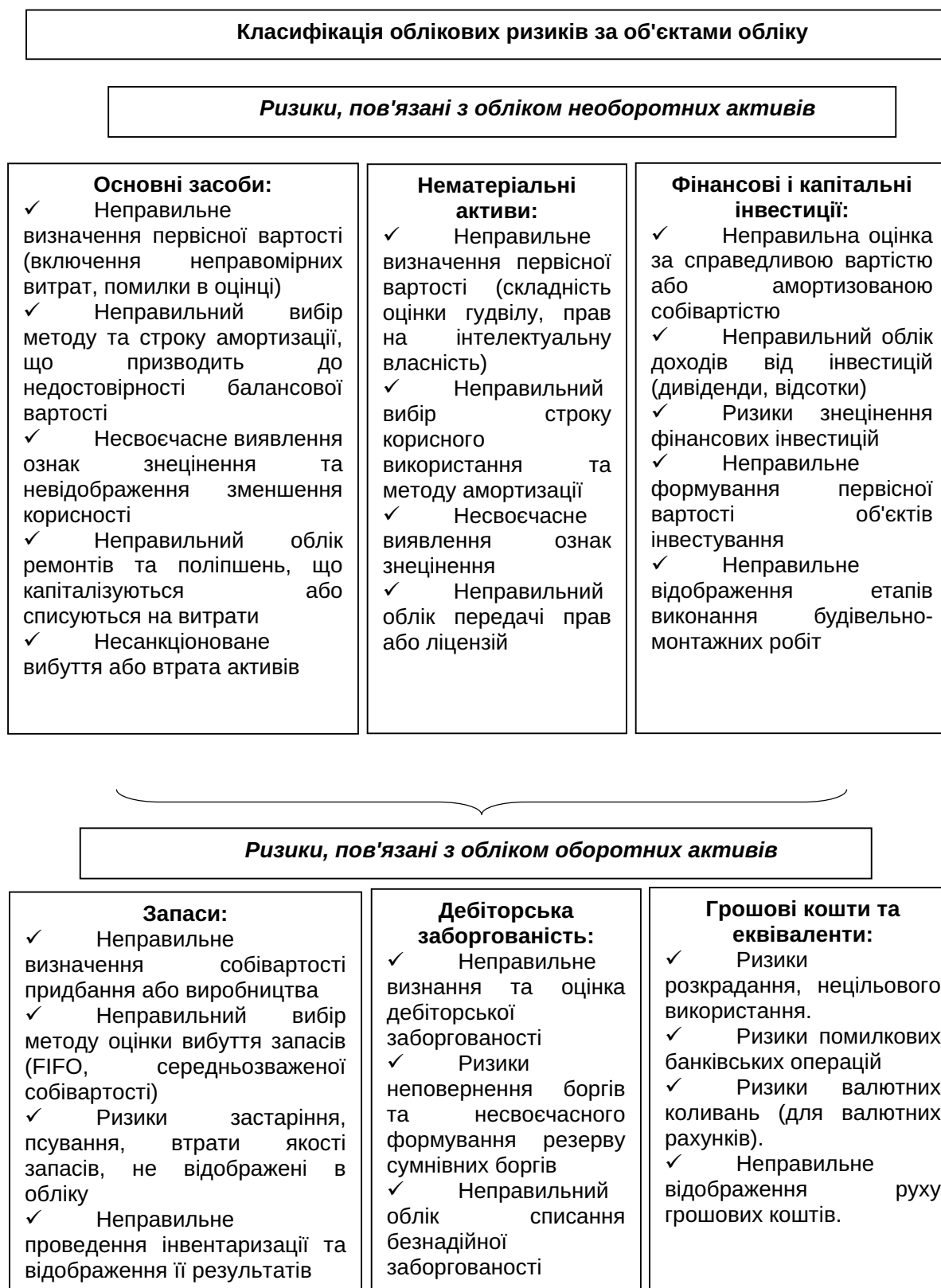

Рис. 2. Класифікація облікових ризиків за об'єктами обліку

Джерело сформовано автором

Рис. 2. Класифікація облікових ризиків за об'єктами обліку (закінчення)

Джерело сформовано автором

більш усвідомлено та відповідально підходити до формування фінансової звітності, забезпечуючи її якість та сприяти стійкому розвитку бізнесу.

Проведене дослідження дозволяє більш глибоко зрозуміти сутність, принципи та практичне значення ризик-орієнтованого підходу у

системі бухгалтерському обліку. Аналіз теоретичних засад та особливостей впровадження цього підходу підтверджує його важливу роль у забезпеченні достовірності, надійності та неупередженості фінансової звітності підприємства та підвищених вимог до її прозорості.

**Рис. 3. Класифікація облікових ризиків
для ефективного впровадження ризик-орієнтованого підходу**

Джерело сформовано автором

Таблиця 2

Основні етапи впровадження ризик-орієнтованого підходу у бухгалтерському обліку

Етапи впровадження	Завдання і цілі	Пріоритетні напрямки
1	2	3
1. Оцінка поточного стану системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві	Аналіз існуючої облікової політики та процедур	Наскільки враховані потенційні ризики, чіткість інструкцій та розподіл обов'язків
	Оцінка ефективності існуючої системи внутрішнього контролю	Якість контрольних процедури що існують та їх ефективність запобігань помилкам та шахрайству
	Визначення ключових бізнес-процесів, які впливають на бухгалтерський облік	Визначення найбільш важливих процесів для формування достовірної фінансової звітності (наприклад, закупівлі, продажі, управління запасами, нарахування заробітної плати)
	Ідентифікація основних зацікавлених сторін	Хто користується бухгалтерською інформацією та які їхні потреби (керівництво, власники, інвестори, кредитори, податкові органи)
2. Визначення цілей впровадження ризико-орієнтованого підходу у бухгалтерському обліку	Що саме підприємство хоче досягти в результаті впровадження	Підвищити достовірність фінансової звітності, зменшити кількість помилок, запобігти шахрайству, оптимізувати облікові процеси, підвищити ефективність внутрішнього аудиту
	Які конкретні результати очікуються	Зменшення кількості суттєвих помилок скорочення часу на підготовку та подання фінансової звітності
3. Оцінка та пріоритизація ідентифікованих ризиків	Оцінка потенційного впливу (суттєвості) кожного ризику на фінансову звітність	Визначення пріоритетних ризиків, які потребують першочергового реагування
4. Ідентифікація облікових ризиків у бухгалтерському обліку	Ризики, пов'язані з обліковою політикою	Неправильний вибір методів обліку, невідповідність облікової політики законодавству
	Ризики, пов'язані з оцінкою активів та зобов'язань	Неправильна оцінка запасів, основних засобів, дебіторської заборгованості, резервів
	Ризики, пов'язані з визнанням доходів та витрат	Неправильний момент визнання, невідповідність принципу нарахування
	Ризики шахрайства та зловживань	Розкрадання активів, фальсифікація документів, маніпулювання фінансовою звітністю
	Ризики, пов'язані з інформаційними технологіями	Збої в роботі облікових систем, втрата даних, несанкціонований доступ
	Ризики недотримання чинного законодавства	Порушення податкового законодавства, вимог щодо складання та подання фінансової звітності
5. Розробка та впровадження заходів контролю для пріоритетних ризиків	Попереджувальні заходи	Розмежування обов'язків, авторизація операцій, навчання персоналу
	Виявляючі заходи	Перевірки, звірки, аналітичні процедури, внутрішній аудит
	Коригувальні заходи	Процедури виправлення помилок та усунення виявлених недоліків
	Документування розроблених заходів контролю	Впровадження цих заходів в облікові процеси

Продовження Таблиці 2

1	2	3
6. Моніторинг та оцінка ефективності впроваджених заходів контролю	Регулярне відстеження функціонування контрольних процедур	Оцінка їхньої ефективності у зменшенні ймовірності та впливу пріоритетних ризиків
7. Інтеграція ризик-орієнтованого підходу в облікову політику та процедури	Внесення змін до облікової політики, що відображають принципи ризикоорієнтованого підходу	Оновлення посадових інструкцій та регламентів, що враховують відповідальність за управління ризиками в бухгалтерському обліку. Розробка або оновлення внутрішніх процедур та інструкцій з урахуванням ідентифікованих ризиків та впроваджених контрольних заходів.
8. Документування процесу впровадження ризик-орієнтованого підходу	Ведення документації, що відображає всі етапи впровадження ризикоорієнтованого підходу, включаючи ідентифіковані ризики, результати їхньої оцінки, розроблені та впроваджені заходи контролю, а також результати моніторингу	

Джерело сформовано автором

Висновки. Ризик-орієнтований підхід є невід'ємною частиною сучасної системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Він передбачає зміщення фокусу з формального дотримання правил на виявлення, оцінку та управління ризиками, що можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність.

Ефективне впровадження ризик-орієнтованого підходу вимагає системного підходу та охоплює низку послідовних етапів: від оцінки поточного стану та визначення цілей до ідентифікації, оцінки, пріоритизації ризиків, розробки та впровадження контрольних заходів, а також їхнього постійного моніторингу та оцінки ефективності.

Класифікація облікових ризиків за різними критеріями (сферою виникнення, характером впливу, можливістю контролю, джерелом виникнення, природою виникнення) є важливим інструментом для їхньої систематизації

та розробки адекватних стратегій управління. Детальне розуміння природи кожного ризику дозволяє більш цілеспрямовано застосовувати контрольні процедури.

Успішність впровадження ризик-орієнтованого підходу залежить від низки факторів, серед котрих є підтримка вищого керівництва підприємства, залучення всіх зацікавлених сторін, ефективна комунікація, достатнє забезпечення ресурсами та готовність до адаптації.

Впровадження ризик-орієнтованого підходу надає підприємству значні переваги: підвищення достовірності та надійності фінансової звітності, зменшення ймовірності суттєвих помилок та шахрайства, оптимізація облікових процесів, краще розуміння ризикового профілю, прийняття більш обґрунтованих управлінських рішень та підвищення довіри з боку як внутрішніх так і зовнішніх користувачів фінансової звітності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 25.10.2025).
2. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 25.10.2025).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від ¹ 07.02.2013 №73. URL: <https://document.vobu.ua/doc/3404> (дата звернення: 25.10.2025).
4. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 534 с.

5. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: підручник. Київ: КНЕУ, 2018. 598 с.
6. Варченко О.М., Даниленко А.С., Крисанов Д.Ф. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: Хай-Тек Прес, 2011. 396 с.
7. Горецька Л. Л. Фінансовий облік: навчальний посібник. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 350 с.
8. Лінник В. Г. Аудит: теорія і практика: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 416 с.
9. Савченко В. Я., Петренко С. М. Управлінський облік: ризик-орієнтований підхід. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 280 с.
10. Лук'янова В. В., Головач Т. В. Економічний ризик: навчальний посібник. Київ: Академ-видавництво, 2007. 464 с.
11. Іванов П. П. Ризик-орієнтований підхід як інструмент підвищення якості бухгалтерського обліку. *Вісник економічних наук України*. 2022. № 3 (43). С. 55-61.
12. Сидоренко О. В., Коваленко, І. С. Вплив ризиків на формування фінансової звітності підприємства. *Проблеми теорії та практики управління*. 2021. № 1. С. 112-119.
13. Свиноус І.В. Теоретичні засади формування системи управління ризиками підприємства. *Інноваційна економіка*. 2015. № 4. С. 76 – 80.
14. Петрова Н. І. Застосування ризик-орієнтованого підходу в обліку основних засобів. *Актуальні проблеми обліку, аналізу та аудиту*. 2023. С. 135-138.

REFERENCES:

1. Pro bukhgalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy № 996-XIV vid 16.07.1999 r. [About accounting and financial reporting in Ukraine]. Verkhovna Rada Ukrainy. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (accessed October 25, 2025).
2. Podatkovyi kodeks Ukrainy vid 02 hrudnia 2010 r. №2755-VI [Tax Code of Ukraine]. Verkhovna Rada Ukrainy. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page> (accessed October 25, 2025).
3. Natsionalne polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti» [National Accounting Regulation (Standard) 1 General Requirements for Financial Reporting]. Approved by the Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated February¹ 7, 2013, No. 73. <https://document.vobu.ua/doc/3404> (accessed October 25, 2025).
4. Sadovska I. B. (2015). Bukhgalterskyi oblik: navchalnyi posibnyk [Accounting: textbook]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. 534 p. (in Ukrainian)
5. Sopko V. V. (2018). Bukhgalterskyi oblik: pidruchnyk [Accounting: textbook]. Kyiv: KNEU. 598 p. (In Ukrainian)
6. Varchenko, O.M. Danylenko, A.S. Krysanov, D.F. Bystrova, I.O. and Karpenko, A.M. (2011), Finansovyi menedzhment [Financial management], Khaj-Tek Pres, 396 p. (in Ukrainian)
7. Horetska L. L. (2019). Finansovyi oblik: navchalnyi posibnyk [Financial accounting: textbook]. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Franka. 350 p. (in Ukrainian)
8. Linnik V. H. (2021). Audyt: teoriia i praktyka: navchalnyi posibnyk [Audit: theory and practice: textbook]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. 416 p. (in Ukrainian)
9. Savchenko V. Ya., Petrenko, S. M. (2023). Upravlinskyi oblik: ryzyko-orientovanyi pidkhid [Management accounting: risk-oriented approach]. Kharkiv: KhNEU im. S. Kuznetsia. 280 p. (in Ukrainian)
10. Lukianova V. V., Holovach, T. V. (2007). Ekonomichnyi ryzyk: navch. posib. [Economic risk: textbook]. Kyiv: Akadem-vydav. 464 p. (in Ukrainian)
11. Ivanov P. P. (2022). Ryzyko-orientovanyi pidkhid yak instrument pidvyshchennia yakosti bukhgalterskoho obliku [Risk-oriented approach as a tool for improving the quality of accounting]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy [Bulletin of Economic Science of Ukraine]*, vol. 3 (43), pp. 55-61. (in Ukrainian)
12. Sydorenko O. V., Kovalenko, I. S. (2021). Vplyv ryzykiv na formuvannia finansovoi zvitnosti pidpriemstva [The impact of risks on the formation of financial statements of the enterprise]. *Problemy teorii ta praktyky upravlinnia [Problems of the theory and practice of management]*, vol 1, pp. 112-119. (in Ukrainian)
13. Svyynous, I.V. and Havryk, O.Yu. (2015), «Theoretical principles of the formation of enterprise risk management system», *Innovatsijna ekonomika*, vol. 4, pp. 76-80 (in Ukrainian)
14. Petrova N. I. (2023). Zastosuvannia ryzyko-orientovanoho pidkhodu v obliku osnovnykh zasobiv [Application of the risk-oriented approach in the accounting of fixed assets]. *Aktualni problemy obliku, analizu ta audytu*, pp. 135-138 (in Ukrainian)